

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»
РЕГІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ЦЕНТР БНАУ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

**Інноваційні психолого-педагогічні,
лінгвістичні та правові засади аграрної науки
в умовах міжкультурної аграрної комунікації**

30 жовтня 2020 року

Біла Церква
2020

Секція: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АГРАРНОГО, ЗЕМЕЛЬНОГО ТА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

УДК 349.6: 502.37

ОБІЮХ Н.М., канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ В КРАЇНАХ ЄС: ШЛЯХИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ У НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Європейський Союз поступово стає лідером у використанні «зеленої» енергії. Нові підходи до розвитку енергетичного сектору свідчать про зростаючий інтерес європейських держав до використання відновлюваних джерел енергії, підвищення енергоефективності в провідних галузях економіки та перехід на низьковуглецеву економіку.

Ключові слова: енергетична безпека, енергетична стратегія ЄС, Європейський Союз, «зелена угода», зміна клімату.

На сьогодні у світі відбуваються значні зміни в різних сферах суспільного життя: інформаційній, економічній, соціально-політичній, освітній. Людство шукає нові шляхи вирішення глобальних проблем, серед яких основними є проблеми бідності та голоду, проблеми соціальної дискримінації, а також проблеми зміни клімату. Саме з проблемами зміни клімату на нашій планеті пов'язані останні міжнародні конференції, які проводяться в рамках діяльності ООН. Зміна клімату є глобальним викликом для усього людства. Жодна країна не може знаходитись осторонь цієї глобальної проблеми.

У світлі екологічних проблем для кожної держави важливим питанням є доступ до природних ресурсів. Майже усі природні ресурси відіграють значну роль в економічному зростанні. Водні та земельні ресурси, надра, енергетичні ресурси є невід'ємною основою розвитку економіки для більшості індустріальних держав. Довгий час у Європейському Союзі енергетична сфера була вразливою до зовнішніх впливів та відчувала значну залежність від імпорту енергетичних ресурсів. За даними 2015 року ЄС імпортував 53% своєї енергії загальною вартістю близько 400 млрд. євро, що робить його найбільшим імпортером енергоресурсів у світі. При цьому шість держав-членів залежать від єдиного зовнішнього постачальника природного газу, і тому вони є вразливими до невчасних поставок [1].

Для того щоб розвивати свої енергоресурси та зробити свою економіку менш залежною від зовнішніх імпортерів, ЄС розробив Європейську енергетичну стратегію, яку було прийнято у 2015 році. Основною метою даної стратегії є перехід на ресурсоефективну економіку, що передбачає відокремити економічне зростання від використання природних ресурсів, збільшити використання відновлюваних джерел енергії, сприяти переходу до низьковуглецевої економіки, модернізувати транспортний сектор та підвищити енергоефективність.

У енергетичній стратегії ЄС визначено п'ять пріоритетних напрямів в галузі енергетики: 1) енергетична безпека; 2) інтегрований європейський енергетичний ринок; 3) енергоефективність; 4) декарбонізація економіки; 5) дослідження, інновації та конкурентоспроможність.

До 2020 року держав-члени повинні досягти рівня енергоефективності 20%, що призведе до зниження цін на енергоносії та заохочення до використання «зеленої» енергії з відновлюваних джерел.

Європейський Союз прагне стати світовим лідером у використанні відновлюваної енергії, глобальним центром розвитку наступного покоління технічно досконалих та конкурентоспроможних відновлюваних джерел енергії. До 2020 року в ЄС поставлено за мету

досягти щонайменше 20% використання енергії з відновлюваних джерел, а до 2030 року цей показник має досягти 30-35%.

Для поступової інтеграції виробництва відновлюваної енергії та ефективності її виходу на ринок, енергетичні ринки та мережі повинні бути придатними для відновлюваних джерел енергії. Існуюче законодавство та нові ринкові правила мають бути повністю впроваджені, що дозволить запроваджувати нові технології «розумних» енергетичних мереж та реагувати на попит для поступового переходу на відновлювані джерела.

В основі перетворення Європейського Союзу на ресурсоефективну Європу лежить концепція «зеленої економіки». Зеленою є така економіка, яка підвищує добробут людей і забезпечує соціальну справедливість, а також істотно знижує ризики для довкілля. Зелена економіка орієнтована: в економічній сфері – на забезпечення економічного зростання; в соціальній сфері – на забезпечення соціальної справедливості та скорочення соціальної нерівності; в екологічній – скорочення екологічних ризиків, підвищення використання природних ресурсів та енергії, запобігання втрати біорізноманіття [2, с. 53-54]. Отже, вона поєднує в собі взаємодію трьох основних складових: економічної, соціальної та екологічної.

Слід зазначити, що неабияким важливим кроком до забезпечення енергетичної безпеки в ЄС є розроблення та прийняття *Європейської зеленої угоди (EU Green Deal)* [3]. Вона має за мету перетворити ЄС на низьковуглецеву економіку, не зменшуючи добробут та якість життя людей, завдяки чистому повітрю та воді, покращенню здоров'я та поліпшення навколишнього середовища.

В основі Європейської зеленої угоди лежить повне оновлення Європейського Союзу в різних секторах – від енергетики до споживання їжі, від транспорту до будівництва та виробництва. Частково, її реалізація буде спиратись на принципи та механізми, закладені у попередніх директивах, які регулюють використання відновлюваних джерел енергії та зменшення забруднення повітря [4].

Зелена угода діятиме в рамках нормативно-правових актів, які встановлюють чіткі найбільш важливі цілі, зокрема, досягнення нульових викидів вуглецю до 2050 року та скорочення викидів парникових газів на 50-55% до 2030 року. Це має служити стимулом для заохочення «зелених інвестицій» у різних галузях, таких як виробництво електроенергії, будівництво й транспорт, та сприятиме ефективному і раціональному використанню природних ресурсів.

Які шляхи до імплементації Європейської енергетичної стратегії та Зеленої угоди? Насамперед, це реалізація державами-членами ЄС положень Директиви 2009/72/ЄС, яка встановлює основні засади та правила внутрішнього ринку електроенергії; Директиви 2009/73/ЄС щодо загальних правил для внутрішнього ринку природного газу; Директиви 2012/27/ЄС з енергоефективності. Ці директиви стосуються запровадження інтегрованого європейського енергетичного ринку, забезпечення розроблення та запровадження програм розвитку енергоефективності, розроблення та запровадження мережевих кодексів з постачання електроенергії на національному рівні, вироблення прозорих уніфікованих правил постачання електроенергії на транснаціональному європейському ринку енергоресурсів.

Висновки. Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що європейське енергетичне законодавство становить собою розгалужену систему правових актів: директиви та регламенти ЄС, які регулюють питання формування та запровадження єдиного європейського енергетичного ринку, запровадження програм енергоефективності; директиви та регламенти, які стосуються використання енергії з відновлюваних джерел. Крім того, важливим кроком для досягнення енергетичної самостійної ЄС є прийняття у грудні 2019 р. Зеленої угоди, яка має за мету перетворити ЄС на перший «кліматично-нейтральний» континент.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Baranowski, M. *Navigating the news: A political media users guide.*/ M. Baranowski. - Santa Barbara, CA: Praeger, 2004.
2. Boswell, A. *Raise Hell & Sell Newspapers.*/ A. Boswell. - Washington State University Press, 2001.
3. Mykhaylyn, I. *Osnovnyzhurnalistyky: Pidruchnyk. Vyd. 3-e dop. i polipsh.*/ I. Mykhaylyn. - Kyiv: TSUL, 2015.

4. Дейк Т.А. *Язык. Познание. Коммуникация.* / Т.А.Дейк. - Благовещенск: БГК им. И.А. Бодуэна де Куртенэ, 2000.
5. Негришев, А. (2014). *К вопросу о жанровом статусе новостей.* Медиалингвистика. Речевые жанры в масс-медиа./ А.Негришев. - Петербург: Высшая школа журналистики. Вып. 3, 2014.
6. A Framework Strategy for a Resilient Energy Union with a Forward-Looking Climate Change Policy: Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee (February 25, 2015). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52015DC0080>
7. Борисов О.Г., Квач Я.П., Фірсова К.В. «Зелена економіка»: можливості для України. *Глобальні та національні проблеми економіки.* 2015. Вип. 6. С. 52-56.
8. The European Green Deal: Communication from the Commission (COM/2019/640). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1596443911913&uri=CELEX:52019DC0640#document2>
9. What is the European Green Deal and will it really cost € 1tr? // The Guardian (March 9, 2020). URL: <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/09/what-is-the-european-green-deal-and-will-it-really-cost-1tn>

УДК 338.434

НАСТІНА О.І., канд. юрид. наук

ЦЕПА Д.О., магістрантка

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ У 2020 РОЦІ

Фермерські господарства України забезпечують понад 80,000 робочих місць та левову частку надходженню податків до місцевого бюджету. Проте умови, в яких працюють фермери – несприятливі, внаслідок чого майже 30% землі лишаються в тіньовій оренді. Нині до звичних проблем фермерів додався ще й карантин. Дрібні фермерські господарства вносять вагомий внесок у сільське господарство України і відіграють значну роль у його відродженні.

Ключові слова: Арохолдинг, банківське кредитування, ЗУ «Про ринок землі», ЗУ «Про фермерське господарство», карантин, пільгове кредитування.

Українське фермерство стикається з низкою проблем. Незадовільна робота окремих підрозділів державних органів, низька якість державних програм та послуг, кліматичні зміни тощо.

Обмежений доступ до банківського кредитування викликаний двома причинами: фермери доволі часто реалізують свою продукцію готівковим чином та не мають легального підтвердження доходів. Також, часто виявляється, що земля не є власністю фермера і її не можна використовувати в якості застави для отримання кредиту. В ніч на 31 березня Верховна Рада України проголосувала за Закон України №2178-10 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення», який з 1 липня 2021 року має відкрити ринок землі в Україні. Його основні положення – обмеження площ придбання землі в одні руки, заборона на продаж землі іноземцям, пріоритетне право придбання для фізичних осіб, які є громадянами України перед юридичними особами. [3, ст.1]

Кліматичні зміни спричинили втраті великого частку врожаю, особливо на півдні України. В державі відсутня компенсація за втрату врожаю у разі надзвичайних втрат і Уряд ніяк не реагує на це. Великі втрати несуть селян. Через відсутність інституту страхування, компенсувати втрати немає кому. Держава мала би виділити кошти для підтримки господарств.

Стався і негативний вплив карантину на фермерство. У березні 2020 року рівень виробництва у сільському господарстві впав майже на 10%. Скоротились ринки збуту: деякі продовольчі ринки закриті або ж працюють в обмеженому форматі. Ресторани та кафе стали менше закуповувати продукти у фермерів. Крім того, зменшились доходи населення, що заважає їм придбати якісну сільськогосподарську продукцію у фермерів. Оскільки ж продукція зберігається не довго, то фермери вимушені викидати частину або продавати за низькою ціною.

**Секція: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АГРАРНОГО,
ЗЕМЕЛЬНОГО ТА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА**

Обіюх Н.М. Забезпечення енергетичної безпеки в країнах ЄС: шляхи імплементації загальноєвропейської енергетичної стратегії у національне законодавство.....	38
Настіна О.І., Цєпа Д.О. Проблемні питання державної підтримки фермерського господарства в Україні у 2020 році.....	40
Настіна О.І. Мораторій на відчуження земель сільськогосподарського призначення в Україні: проблемні питання використання земель.....	41
Мельник О.Г. Формування конкурентоспроможності виробничо-господарського потенціалу в контексті кластерної організації розвитку агропромислового виробництва в Україні.....	43
Пахомова А.О. Особливості інноваційних перетворень в аграрній сфері.....	44
Ярмоленко Ю.В. Договірна діяльність в АПК.....	46
Мельник В.О. Деякі аспекти основних принципів органічного сільського господарства за ІФОАМ (Міжнародна федерація органічних сільськогосподарських рухів).....	47
Ломакіна І. Ю. Роль соціальної відповідальності агробізнесу у забезпеченні сталого розвитку сільських територій.....	49
Ковальчук І.В. Проблеми правового регулювання дорадництва в аграрному бізнесі України.....	50

**Секція: ІСТОРИЧНІ, ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА**

Росавіцький О.О. Місцеві вибори та адміністративно-територіальна реформа в Україні.....	52
Сімакова С.І. Окремі аспекти характеристики корупційних кримінальних правопорушень в Україні.....	53
Мельник Л.М., Грек І.М. Феномен церковного розколу в історіографії другої половини ХІХ ст.	54
Єфремова І.І. Адвокат-медіатор: особливості надання послуг.....	55
Малишко І.В. Медіація, як один із способів вирішення конфліктів.....	57
Курчин О.Г. Єдиний європейський патент: правові гарантії.....	59
Макарчук В.В. Правовий режим землекористування колоністів та іноземних поселенців в Російській імперії.....	60
Черненко В.Л. Роль молодіжної організації «Пласт» у національно-патріотичному вихованні учнівської та студентської молоді.....	62
Ярмола О.В. Особливості визначення понять у соціально-гуманітарних науках.....	64